

11 239.

H. 5618.2

S Y L V V L A
A N T I Q V I T A T V M
A V R E L I A N A R V M.

E V G D O T R I P V T I O I N A V R E
lianensi Præsidatu Consiliario
Regio, auctore.

A V R E L I A N I S,

Apud Eligium Gibierum Vniuersitatis
Aurelianensis in Græcis, & Lati-
nis typographum.

M. D. LXXIII.

THE
MOUNTAIN
VIEW
HOTEL
COLUMBIA, MISSOURI

MISSOURI
HOTEL
COLUMBIA, MISSOURI

R. P. D. SEBA-
STIANO ALBASPINEO,
LEMOVICVM EPISCOPO,
& sacri Gallorum confessus
Consiliario, Lugdus
Triputius S. D. P.

*FFERO tibi V. C. bre-
uem natalis soli descriptionē,
hoc est, nuper institutam à
nobis Aurelian. ortus, varia-
rumq; rerum, ac vicissitudinum syluulam:
Impolitum me Hercule, nec te satis dignū;
at ut spero, non ingratum munus. Quid
enim tibi eximiâ pietate, & eruditione
prædito acceptius, quàm augustam anti-
quiss. iuxta ac nobiliss. oppidi imaginem*

A. ij.

intueri? Quòd si, ut ait ille, ἔδει γλυκίον ἢ πατείδος, aut me perspecta omnib. singularis humanitas tua fallit, aut huic nostro conatui profectò ignosces. Liceat enim mihi (hac quidem certè in re) è meo sensu, de tuo (quamuis multis partibus perspicaciori, ac generosiori) iudicare. Ipse nemini concedam, qui vel maiorem ex patriæ ornamentis voluptatem capiat, vel præstantes ex ea progenitos ciueis religiosiùs colat, atque obseruet. Vale Aurel. Non. Septem. M. D. LXXIII.

SYLVVLA
ANTIQVITATVM
AVRELIANARVM.

*Lugdo Triputio in Aurelianensi Præsidi-
datu Consiliario Regio, auctore.*

QVAM modò Aurelianen-
sem urbem dicimus, Gal-
lici quidã scriptores cen-
sent id nominis habere ab

AVRELIANO huius conditore,
seu potiùs instauratore, quem Au-
gustum populus Romanus salutavit
anno ab orbe redempto, ducentesi-
mo septuagesimo quarto. Qua qui-
dem de causa AVRELIANVM
malunt, quàm Aureliam hanc urbē
appellare.

INVENIMVS tamen Aureliam

A. iij.

etiã ante nongentos annos vocitatã
 fuisse: vt ex historiã Francicã Gre-
 gorij pontificis Turonenſis libro ſe-
 cundo, capite ſeptimo, colligere li-
 cet. Vnde venit in mentem quibus-
 dam vt quærãt num̄ ab A V R E L I A
 C. Iulij Cæſaris matre matrona le-
 ctiffima, id appellationis Aurelia no-
 ſtra retineat, quam poſtea Aurelia-
 nus Auguſtus ob cognatam appel-
 lationem ornarit, ac amplificarit.

N E C poſteã defuerunt, qui A V-
 R I L I A M, e, in, i, verſo appellarint,
 vt Sabellicus, nimirum ob auri co-
 piam quã ſcatêret: Cui etymo aptè
 conuenit vox Francicã ſi diſſyllabi-
 cè hunc in modum ſcribatur, O R-
 L E A N S. Sed hæc olim: Si quidem
 Gallica ciuilis diſcordia, quæ miſerè
 ſuperioribus diebus tenuit Aurelios,
 ærarium penè omne exhauſit.

CÆTERTVM Genabum illud fuit, cuius meminit Cæſar in commentariis, vt & Strabo libro geographiæ quarto, cuius verba ita reſtituenda cenſeo. Ρυεὶς δ' οὗτος (vbi de Ligeri loquitur) ὁ δὲ Γήναβον τὸ τῆς Καρνύτων ἐμπορεῖον καὶ μέσον τέτα πλῆθ' συνοικῆμενον, ἐκβάλλει πρὸς τὸν ὠκεανόν. Vnde factum eſt, vt cum Aurelia in mediterraneo navigationis Ligericæ poſita ſit, hæc aptè veteres monumentorum tabulæ, Ligeris umbilicum appellarint.

IAM verò ſi panegyricum vrbis noſtræ ſcribam, ſita eſt in amœniſſimo, & commodiſſimo poſitu. Multis mercium generibus è longinquis regionibus huc importandis, atque vicifſim hinc ad diuerſas orbis plagas aſportandis, opportunus eſt tot terrarum ſpatia lambens fluuius Ligeris: qui mœnia Aurelianenſia alluit.

H A B E T & insignem fontē suū Ligerulum, qui non lōgè ab Oliueto oriēs, tantas aquas ab ipso capite fundit, vt minùs incredibile videri possit adagiū illud, magnorum fluminum fontes esse nauigabiles. Ac quidem nobis deplorandum est, quòd tam cito, nempe post milliare vnum in Ligerim se exoneret: Dignior certè qui lōgiorem alueum haberet, cum tam exiguo cursu ad plurimos vsus quolibet anni tempore perennes aquas vicinis præstet: quas nec nimio æstu exsiccatas, nec frigore concretas vnquam queraris. Quæ res vsui maximo est finitimis incolis, cū molere nusquam hyeme licet, nisi beneficio aquæ Ligeruli, nullum vnquã gelu rigorem experti, frumēta à molendinis Ligerulo impositis indubitata fide conterantur.

S E D

SE D Aureliani agri vbertatem quomodò syluula hæc enarrabit ? Hinc Belsia lectissimo tritico abundat, quæ meritò dici possit horreum Gallie, vt antiquitùs Sicilia, Lybia, & Ægyptus, populi Romani, atq; etiã sument Gallie, vt apud Varronem Vopiscus campus Roseæ sument Italie appellauit. Vt & olim sanctissima illa ciuitas Beth-lehem quasi panis domicilium, à frugum copia (Sed maxime ab eo pane qui de cælo descendit) Christianis commendatissima facta est.

ILLINC amœnissima Secalonia, pascuis, syluis, arbutis, & pratis viret, acrius & stagnis irrigatur, vnde & macello, & foro piscario obsonij, texturinisq; lanificij magna est copia.

EST & hæc regio vndiquaque circumscripta vitibus rectè exputatis, ac frugiferis, in quibus quotannis vtriusque coloris vina suavia oriuntur, quæ ad externos transfuehuntur, priùs tamè ab huius incolis immèso percepto numero. Et in eo honore eaq; gloria Bacchus ille noster Aurelius semper habitus est, vt cætera vina ei cesserint, Aurelianumq; vinũ pro Lesbio dici vsus nõ ita pridem obtinuerit. O fœlicem ergo civitatem: Sancta enim res est vinum à bonis omnibus viris magno in pretio, ac delitijs semper habitũ. Cur ita? Quia nimirum purissimi sanguinis, ac purgatissimi sensus parens creditur: Idcircoq; GENABVM, quasi cunctis gignens bonum dici non ineptè autumarim.

ADDE cœlestem aëris limpidi &

defæcati dotem, vt si iterum Aureliæ (quæ Crotone salubrior est) nomen mutetur, Aëria dicenda sit, sicut Creta (testis est Gell. lib. 14. cap. 8.) in qua ob amicitiam cœli, Iouem educatum fabulantur.

OPPVGNAVIT quidem urbem hanc sæuissimus ille Hunnorum ac Gepidarum tyrannus potiùs, quã rex, Attila, qui se nobili illo, sed infami elogio, *flagellum Dei*, iactabundus, & dictitabat, & scribebat, quiq; ad trecenta armatorũ millia ducens, totum terrarum orbem spe deuorauerat. Sed egregiè propugnantibus Aurelianis, coactus est magno suo dolore soluere obsidionẽ, & multis suorum millibus amissis, patrias sedes repetere. Hoc autem contigit circa annum 449. quo sanctissimus Aurelianorum pontifex

ANIANVS floruit.

IN GRAVI postea obsidione Aureliã premere cœperunt Angli, anno redemptionis salutis 1428. mense Octobri. Sed quamuis res Francica tum temporis magnoperè afflicta esset, Aurelianienses tamē virtutis maiorum qui Attilæ restiterant, memores, eosdem animos aduersus Anglicum exercitū gerunt, crebras eruptiones faciunt, irrumptentium impetum sæpenumero frangūt, ac tandem Anglos non modò re infecta, sed etiam multis suorū desideratis in fugam vertunt.

NEC verò hîc IOANNÆ DARCIÆ eximia virtus silētio prætereunda est, quæ subsidio obsessis fuerit, quodq; Aureliana ciuitas, illibata sit virgo, hostiū potestatem, & vim nun-

quam perpeffa.

QVAMOBREM memores tãtæ liberationis beneficio diuino vrbi cõ-
 ceffa, ciues quotãnis die octauo Maij
 supplicationibus publicè decretis,
 procedunt, hymnos Deo immortal
 cantãtes, non solùm primis omnium
 ordinum ciuibus conuocatis : Sed ef-
 fusa gestiente plebis turba. Quod
 quoties viderè mihi, & interesse con-
 tigit, subit animum illius veteris in-
 stituti, quod de solenni die victoriæ
 Justinianæ Procopius lib: 4. de bello
 Vindelico narrat, vt & lib: seq. de sup-
 plicatione ob terræ motũ; vbi, *Hymni
 supplices uniuersis adstantibus ad id unum
 coactis, exaudiebantur. &c.*

QVINCVE Concilia religionis
 ergò Aurelijs indicta, conuenere.

B. iij.

PRIMUM Clodouæi tempore.

SECUNDVM anno 22. Childerberti Regis.

TERTIVM 26. anno eiusdē Childerberti.

QVARTVM Pelagio primo Romano pontifice, & Childerico rege.

POSTREMVM verò paulò post eodem pontifice, & rege, vt ex pōtifficiis rescriptis, ipsiq; adeo conciliorū monumentis licet agnoscere.

SED & iisdem temporibus alia quoque vrbis nostræ amplitudinem declararūt. Nam mortuo Clodouæo CLODOMIRVS eius filius Aureliã ampli regni sui Regiam deligit, cum vnicum patris regnum in tetrarchiam quandam (cuius singulæ partes integra regna censerētur) diuisum fuisset. Appellata est proinde Clodomiri di-

tio Aurelianense regnum, cum Clota-
 rius Sueffionum, Childebertus Pari-
 sientium ac Theodoricus Metensium
 reges nūcuparentur Sed tandem ad
 Clotariū rediit monarchia, quo mor-
 tuo, iterū in Francia quatuor regibus
 paruit. Sueffiones enim agnouere
 Chilpericum regē, Parisij Aribertum,
 qui & Cherebertus dicebatur, Medio-
 matrices Sigibertum, ac Aurelianen-
 ses GUNTHRANNVM cuius re-
 gno etiam adscribebatur Burgundia.
 Hoc regno à Gunthranni obitu poti-
 tus est CHILDEBERTVS iunior
 eius ex fratre nepos, ac demū THEO-
 DORICVS Childeberti filius.

TANDEM post multas ætates, non
 iam reges, sed duces Aurelianorum
 dicti sunt, qui sub Regum Francorū
 imperio Aureliam, aliaq; ei contribu-

ta finitima loca possedere: Inde adeò seu lege, seu instituto obtinuit, vt dictio illa, secundo regis filio addicta, ap-
pennagij iure velut hæreditario cæderet. Panagium alij malint, ad nos deducta à Græcorum fontibus vocis origine, quòd omni genere sancti iurifurandi se deuincirent regiæ maiestati duces Aurelianorum, alijq; id genus sanguinis principes. Sed nihil temerè affirmarim.

HABVIT & adhuc Aurelia nostra aliquid Regij. Sunt enim qui dicant Ludouicum Pium in æde D. Sansonis Aurelianensis à Stephano pontifice Romano diademate regio fuisse insignitum.

POSTEA Ludouicus Crassus anno 1108. vnctione regia consecratus, & inauguratus est Aureliæ à Senonum archi-

archiepiscopo.

ET ibidem paulò post Constantia Alphonfi Hispanorum regis filia, Ludouici VII. Francorum regis (quem iuniore cognominatũ scimus) vxor, diadema accepit, ibiq; celebratæ nuptiæ.

VISITVR Aureliæ monumentum in saxo incisum ad eam maioris templi portam, qua itur ad Nosocomium, literis priscis, sed apertis tamen huiusmodi insculptũ. EX BENEFICIO S. +. PER IOANNEM EPISCOPVM, ET PER ALBERTVM S. +. CASATVM FACTVS EST LIBER LEMBERTVS TESTE HAC SANCTA ECCLESIA. Ex quo seruorum in Ecclesia solenni manumissio lucem mutuatur: quæ à Constantino primùm instituta est, vt ex

C.j.

Nicephoro lib. 7. cap. 16. Ecclesiastic.
 histo. & Cod. Theod. lib. 4. tit. 7. co-
 gnoscere licet. Quam in rem ne plura
 annotem impediōr diligentia G V L.
 F O R N E R I I antecessoris Autelian-
 qui totam huius antiquitatis rationē
 lib. 1. cap. 4. selectionum copiosius ex-
 posuit.

A C C E D I T ad cætera ciuitatis no-
 stræ ornāmēta, Augustum Pontificij,
 & Cæsarei iuris gymnasium (fœcun-
 dissimum me-hercle doctorum iuris-
 consultorum seminarium) quod hîc
 institutum est, iam inde ab anno red-
 ditæ nobis salutis 1312. Nempè Phi-
 lippo Pūlchro ad reipublicæ guber-
 nacula sedente. Quo tempore nobi-
 lissimum illud summorum iudicum
 domicilium, palatium Parisiense ex-
 tructum est, vt quemadmodum olim

Romæ per ianuam virtutis in Hono-
ris ædem ingrediendum fuit : Sic ex
Aureliano hoc gymnasio, tanquam
ex equo Troiano, doctissimi iuricon-
sulti ad illud palatium ius dicturi pro-
dirent : vt iam meritò fœlicissimum
Adriani, Alexandrí ve seculum redijf-
se videatur.

PORRO memini me audire Cle-
mentem pontificem huius nominis
quintum, in nobili illo & vniuerso
studio doctoratus insignibus donatũ
(vt cæteros omittã, qui sine memoria
Simonidis recenseri nequeunt) gemi-
ni iuris mysteria explicuisse : eumq̃;
dum Lugduni ageret, ad antecessores
Aurelios nonnunquam familiariter
scripsisse. Et quoniam tanti viri me-
moriam iniocunda esse non potest, hîc
lubenter addam, inter cætera, vnius

epistolæ, quæ extat, titulum, vt quale de hoc gymnasio sanctissimi patris fuerit iudicium, agnoscamus. Itaq; huius sunt verba.

„ A D nostrum florens, & fructiferũ
 „ Vniuersitatis Aurelianensis, intra
 „ cætera citramontana studia, prius,
 „ antiquius, & solennius, tam Ciuilis,
 „ quàm Canonice facultatis studiũ,
 „ cui tanquam horto deliciarũ à tem-
 „ pore Aurelij gloriosiss. imper. mihi-
 „ ficè plantato, & per Vigilium scien-
 „ tificè adaucto, inuentor altissimus
 „ scientiarum Dominus, benedixit.

I N T E R cætera autem quæ sapien-
 ter ab ijs qui Aureliorum ciuitatem le-
 gibus, & institutis temperarunt, de re
 Academiæ sancita sunt: Illud impri-
 mis laudare & admirari soleo, quòd
 illi Calend. Octob. ineunte hyeme stu

dijs amica, anniuersarias de iure disputationes haberi voluerunt.

SOLENT enim Antecessores exactis Cerealibus, & Vindemialibus ferijs, publicè de iure differere: vt eam necessitatem lege Academiae & S. C. singulis impositam nemini, nisi caulario professori liceat detrectare.

QUIN ETIAM studiosi auditores (qui priuatis de iure sermonibus in aedibus doctorum diligenter exercentur) ad splèdidioris disputationis certamen ineundum, legis nuper de Sabbathinis diatribis promulgatae, praemio excitantur. Cuius quoniam & ipse fructum percepisse praeme fero, verba quibus disertè cõcepta, & promulgata est, non grauabor hac in commentatiuncula ascribere.

LEX.

SI QVIS POSTHAC PVBLI-
 CA DE IVRE DISPVTATIO-
 NE, VIRIVM PERICVLVM
 FACERE VOLET, ID EI SINE
 VLLA SVMP TVVM, QVI AN-
 TEHAC NECESSARIO FIE-
 BANT MOLESTIA, IVS ESTO.

STVDIOSI, QVO MAGIS
 RES PRO DIGNITATE, SI-
 NEQVE TVM VLT V TRANSI-
 GATVR, MEDITATI ACCE-
 DVNTO: CANDIDE, MODESTE-
 QVE CERTANTO, INTER-
 QVE IPSOS, ET ÆTATIS, ET

GRADVS, ET ANTE HABITÆ
SCHOLÆ RATIO HABETOR.

CONCERTATIONI NON
NULLI EX ANTECESSORVM
ORDINE TANQVAM REI CON-
TROVERSAE DISCEPTATO-
RĒS, MODERATORES QVE
PRÆSVNTO: QVEM TAMEN
EX ILLIS AUDITOR SIBI
IPSE DELEGERIT, QVI CVM
PRIVS CONTVLERIT, VNVS
PRÆ CÆTERIS VERBA FA-
CITO.

QVI RECTE ID MVNVS OB-

IERIT, EIVS DISSERENDI
SVBTILITAS, ET ACVMEN,
NON VVLGARI ANTECES-
SORVM ELOGIO COMMEN-
DATOR.

CÆTERA, VTI ÆQVIVS, ME-
LIVS, RECTOR ET ANTECES-
SORES, PRO SVO ARBITRIO
PROVIDENTO.

P. P. AVREL. III. IDI.
OCTO. M. D. LIX.

Concertandi locus in ampliori iu-
ris apud Aurelios auditorio indicitur
diebus Sabbathi horis pomeridianis.

HVC

HVC etiam permulti exterarū gentium, ac nationum variarum adolescentes nobilissimi (ut iam nostri labij viros omittam) cum didascalis quàm literatissimis confugiunt, quò Gallicè loqui & benè, & suauiter, discant. Si quidem regionis Aurelianæ incolæ tam difertè, & facundè Francicè loqui norunt, ut Aurelianè dicere, idem sit Gallis, quod olim Atticè effari Græcis fuerit. Nec mirum, cum teneant medias Franciæ parteis.

NON postremum dignitatis locum occupant librarij & bibliopôle innumeri, & typographi qui omni librorū genere instructissimi, studiosis subsidio esse solent.

QVAM verò bene, ac lógè viæ Aure-
D. j.

lianę à suis suburbijis hinc inde lapidibus stratae sint, pro miraculo est, quod inde Lutetiam profecturi ad undecimum vsq; ferè lapidem tali via vtantur: ac si repetas quod continuis lapidibus constant, iam quadraginta tribus, & ampliùs rescias, quibus administrandis, ac custodiendis singulo quoquo biennio diligentissimi adhibentur viarum, ac aggerum curatores: vt non defuerint clari quidam in iure docendo nominis, sed ex illa illota interpretum turba, qui quod apud Celsum in l. Quidam in testamento. ff. de lega. 2. De legato IN TUTELAM AVRELIÆ VIÆ legimus, ad nostri municipij viam stratã retulerint. Sed similitudine nominis capti, de nostra Aurelia, quam eadem laude celebratam animaduvertebant, cogitarunt.

POSTREMO hoc nostro seculo
 trium ordinum conuentus (quos sta-
 tus vocant) hac in ciuitate Genabica
 DIVO CAROLO VIIII. sem-
 per Augusto imperante, habiti fuere:
 Quibus in comitijs ad delectorum
 hominum qui eò conuenerāt , postu-
 lata, leges præclaræ sancitæ sunt, per-
 multaq; in communem rei Gallicæ
 vsum constituta, quæ hodie in foro,
 & in iudicijs obtinere, & vsurpari ex-
 perimur.

FAXIT v. cl. Deus Opt. Max. qui
 tot cœli soli q; dotibus sedespatrias au-
 xit, tēq; inter omneis, vt & totam AL-
 B A S P I N E O R V M familiã ibi ter-
 rarum sua prouidentia nasci voluit,
 quò Aurelia stare possit (Omnes si qui-
 dem à latere & consilijs Christiano-

28 SYLVVA AVRELIANA:
rum Regum fuere) vt tantis bonis,
exoptatôq; otio, grata diutissimè per-
fruatür.

FINIS.

